

Risicodialoog klimaatbestendige historische stad

T.b.v. het formuleren van een klimaatbestendige aanpak voor overlast door bodemdaling in de historische binnenstad van Gouda voor de periode tot 2050 in het Kaderplan Bodemdaling Binnenstad (= uitvoeringsagenda).

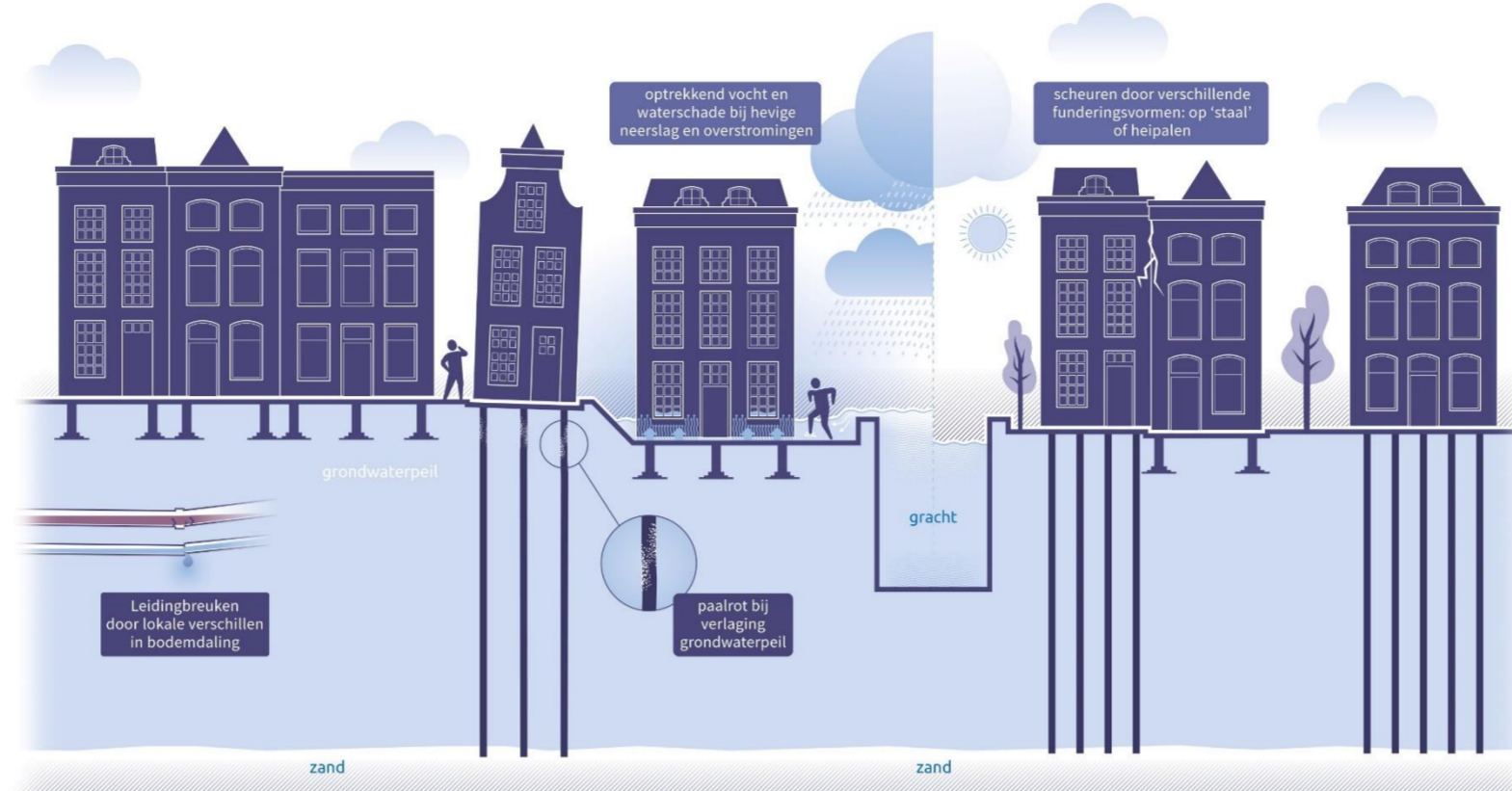

Opgave risicodialoog

Normen voor de aanpak ontbreken grotendeels:

- Wat is aanvaardbare grondwateroverlast?
- Wanneer worden hoogteverschillen onacceptabel?
- e.d.

Dus: we moeten er samen uitkomen

Overlast door bodemdaling in de binnenstad Afbeelding: Gemeente Gouda / Hoogheemraadschap van Rijnland

Stakeholders

op volgorde van omvang belang:

- Eigenaren bewoners en andere pandeigenaren
- Huurders (wonen en ondernemers)
- Makelaars / projectontwikkelaars
- Geïnteresseerden erfgoed / milieu / recreatie
- Bezoekers

Dilemma risicodialoog 1: Je kunt de vraag naar acceptabele overlast slecht 'op de man af' vragen? **Aanpak:**

- Organiseer een dialoog in meerdere stappen om gezamenlijk gevoel voor de materie te krijgen.
- Benader stakeholders zo dat het voor hen meerwaarde heeft: met de onderwerpen die aansluiten bij hun belang.

Dilemma risicodialoog 2: Hoe bereik je eigenaar bewoners op een voor de risicodialoog zinvolle manier? **Aanpak:**

- Focus het gesprek primair op verbetering in het hier en nu (tactisch niveau) en secundair op het KBB (strategisch niveau).
- Focus op een klein gebied zodat het mogelijk is 'echt' in gesprek te komen.

Foto: bewoner binnenstad

Foto: bewoner binnenstad

Foto: bewoner binnenstad

Aanpak op strategisch én tactisch niveau

1. Tactisch niveau: eigenaar bewoners

Kern aanpak

- Traject gericht op een gezamenlijke zoektocht naar aanpak van overlast 'nu en hier' vooruitlopend op realisatie langjarige aanpak*
- Focus op twee straten (130 adressen) in overlastgebied van ca 2000 adressen
- Laat in het traject: toets beeld elders in de stad

Andere elementen aanpak:

- Start met luisterend oor voor voor overlast en beleving
- Beroep doen op inzet bewoners bij betrekken burens
- *In de zijlijn van gesprekken steeds aandacht voor de voortgang KBB*

Uitvoering

- 12 huiskamergesprekken ca 60 adressen: welke overlast ervaart u?
- 1 enquête naar alle adressen
- 3 klankbordgesprekken ca 20 aanwezigen
- 1 informatiebijeenkomst ca 40 aanwezigen
- 3 brieven naar alle adressen
- 4 toets-gesprekken elders in de stad

Resultaat Risicodialoog

- Bevestiging: overlast is wijdverbreid in het probleemgebied
- Overlast doet maar beperkt af aan het woongenot (wordt gezien als fact of life)
- Incidentele overlast door regen is erger dan permanente grondwateroverlast (beleving)
- Draagvlak voor de aangekondigde verbetering, geen specifiek standpunt over de mate van verbetering
- Brede bereidheid om financieel bij te dragen aan evt. 'verliezers' van de aanpak (bijv. incidentele funderingsproblemen)

Resultaat Gezamenlijke zoektocht verbetering 'nu en hier':

- Start proef voor 1 jaar: 'aanspreekpunt woningverbetering'
- Geregelde voorlichting over woningverbetering
- Start project verbetering riolering privéterrein

2. Strategisch niveau: belangenorganisaties

Kern aanpak

- Alle (ca.70) bekende vertegenwoordigers van belangenorganisaties in de binnenstad bij elke stap in het proces gevraagd om mee te denken
- Openheid over onderzoeksresultaten

Uitvoering in 7 workshops:

1. Beoordelingskader variantenstudie
2. Technische bouwstenen voor varianten
3. Gevolgen vastgoedwaarde
4. Eerste rekenresultaten/ studieresultaten
5. Nut/noodzaak stad op hoogte houden (op verzoek deelnemers)
6. Variantenworkshop
7. Eerste beoordeling varianten

Resultaat Risicodialoog

- Interesse voor dit thema m.n. bij: belangenorganisatie op het gebied van erfgoed en waterrecreatie, makelaars, veel minder bij ondernemers (winkels/horeca)
- Er leven veel misverstanden rond funderingen: de kwaliteit van bepaalde types, de mogelijkheden t.a.v. het op palen zetten van panden, de bijdrage van het openen van grachten aan een klimaatbestendige stad
- Er is veel aandacht voor waterrecreatie in de stad
- Er is veel ambitie t.a.v. het opengraven van eerder gedempte grachten.

Wat hebben we geleerd?

- De 'indirecte' aanpak (geen primaire focus op het strategische niveau) heeft gewerkt als manier om goed gevoel te krijgen bij de positie van eigenaar-bewoners t.a.v. de centrale beleidsvraag (welke overlast is acceptabel).
- Het opstarten van een apart traject specifiek gericht op individuele belanghebbenden is een **must** voor dit soort trajecten, de wereld van de belangenorganisaties is totaal anders.
- Met de diepgang die je wint door de focus op één straat treed ook verlies op in de breedte van het beeld. Een toets-ronde elders in de stad heeft wel gewerkt om hier een mouw aan te passen.
- Het helpt enorm voor de diepgang als er een serie gesprekken is waar je elkaar kan leren verstaan. Dat is ook arbeidsintensief

* De keuze om de gesprekken met eigenaar bewoners primair te richten op het verhelpen van bestaande overlast was **geen truc** om zo via de achterdeur in gesprek te komen over het KBB (dat zou ook niet werken). De bestaande overlast is urgent en het KBB brengt pas op z'n vroegst over 5 jaar verbetering. Aanpak op korte termijn is gewenst en daarmee dus ook een goed gespreksonderwerp. Ook belangrijk is het te realiseren dat de mensen in de binnenstad (gek genoeg?) over het algemeen **niet boos** zijn over de overlast die ze ondervinden. Dat is ook een belangrijke randvoorwaarde om in gesprek te komen zoals dat bij dit project gelukt is.

Impressie klimaatverandering in Gouda Afbeelding: Gemeente Gouda

Hoogheemraadschap van
Rijnland

